LANDINFO

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Temanotat

Syria

Situasjonen for religiøse minoriteter

10. april 2026

© Landinfo 2026

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Fredrik Selmers vei 6
Postboks 2098 Vika
0125 Oslo
Tel: 23 30 94 70
E-post: landinfo@landinfo.no
www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon og Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse.

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingsreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivaretatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with common methodology for processing COI and Landinfo's internal guidelines on source and information analysis.

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

Summary

The situation for religious minorities in Syria after the fall of the Assad regime has been very uncertain, not least as the new authorities are dominated by the Islamist group HTS, Hayat Tahrir al-Sham.

The situation differs depending on which religious group one belongs to, but there are still common factors. Many are viewed as having been close to the Assad regime, which is used as a justification for different kinds of assaults and abuses.

Sammendrag

Situasjonen for de religiøse minoritetene i Syria etter at Assad-regimet falt, har vært veldig usikker, ikke minst siden de nye myndighetene er dominert av islamistgruppen HTS, Hayat Tahrir al-Sham.

Situasjonen varierer avhengig av hvilken gruppe man tilhører, men det er stadig fellesfaktorer. Mange blir sett på som nære Assad-regimet, noe som brukes for å rettferdiggjøre forskjellige angrep og overgrep.

Innhold

1 Innledning 6
1.1 Maktovertakelsen i 2024 7
1.1.1 Redningsregjeringen 7
2 Kristne syrere 8
2.1 Kristne under Assad 8
2.1.1 Gresk-ortodokse 8
2.1.2 Armenere 9
2.1.3 Assyrere 9
2.1.4 Maronitter, romersk-katolske, gresk-katolske og protestanter 9
2.2 Kristne etter maktovertakelsen 9
3 Alawier 10
3.1 Alawiene under Assad 11
3.2 Alawiene etter Assad 11
4 Drusere 12
4.1 Druserne under Assad 13
4.2 Druserne etter Assad 13
5 Andre minoriteter 14
5.1 Ismailier 14
5.2 Shiamuslimer 15
5.2.1 Shiamuslimene etter Assad 15
6 Konklusjon 15
7 Referanser 16

1 Innledning

Dette temanotatet tar for seg de religiøse minoritetenes situasjon i Syria før og etter maktovertakelsen i desember 2024, da den islamistiske gruppen Hayat Tahrir al-Sham (HTS) og allierte fraksjoner nedkjempet Assad-regimet.

Et av det gamle regimets viktigste legitimeringsgrunnlag var påstanden om at det bare var de som kunne sikre at minoriteter som alawier, kristne, drusere og andre grupper, forble fullverdige borgere, og at bare de kunne hindre fremveksten av radikale (sunni-)muslimske grupper. Dette førte igjen til at mange fra disse gruppene så seg bedre tjent med Assad-regimet enn et islamistisk styre, der man fryktet å bli behandlet som annenrangs borgere. Selv om situasjonen til de religiøse minoritetene har flere fellespunkter, er det også viktige nyanser og forskjeller, derfor blir hver gruppe behandlet for seg.

Notatet bygger på informasjon som Landinfo ble gjort oppmerksom på under en informasjonsinnhentingsreise til Syria høsten 2025, og er kildebelagt med en rekke artikler og oppslag fra syriske, libanesiske og internasjonale medier og organisasjoner.

Før opprøret og den påfølgende borgerkrigen utgjorde kristne rundt 10 % av befolkningen i Syria. Druserne skal ha utgjort 3–4 %, mens ismailier utgjorde 1–2 %. Det antas at alawier utgjorde 10–13 %, og i tillegg var det et mindre antall shia-muslimer. Fremdeles finnes det et lite antall jesidier og et enda mindre antall jøder (Loft 2025; Minority Rights Group 2025).

Det er ikke mulig å fastslå med full sikkerhet hvor mange som tilhører de ulike religiøse denominasjonene. Under Assad-regimet var dette svært sensitivt; man ville gjerne fremheve Syria som et multireligiøst samfunn uten å på noen måte oppmuntre til at religiøse identiteter ble fremhevet. Dette gjaldt ikke minst for alawiene, som Assad-familien selv tilhørte (Aldoughli 2022).

Både Bashar al-Assad og hans far Hafiz før ham gjorde et nummer av å fremstå som sponsor og beskytter av sunni-islam. Dette var ikke minst tydelig under den årlige bønnen på Eid al-Fitr, som markerer avslutningen på ramadan. I den forbindelse ble Hafiz, og seinere Bashar, avbildet i bønn med landets øverste sunni-muslimske geistlige. Presidentene kunne dermed presentere seg som beskyttere av sunni-islam, og fikk støtte og legitimitet tilbake (The New Arab 2015).

Hafiz al-Assad, som kom til makten i 1970, og Bashar som overtok makten etter farens død i 2000, tilhører alawiene, og tilhører altså en minoritet. Gjennom de over femti årene familien styrte Syria, fremstilte de seg ikke bare som forsvarere av landets sunni-muslimske majoritetsbefolkning, men som de eneste som kunne beskytte landets minoriteter mot radikale islamister. Utbruddet av opprøret mot regimet i 2011, som fort ble dominert av islamistiske grupper, forsterket denne retorikken (Kılınç 2024).

Det er hevet over enhver tvil at Syrias alawier, kristne og andre minoriteter i varierende grad, men i et betydelig antall, støttet Assad-regimet. Flere ganger har opprør initiert av det muslimske brorskapet, blitt slått ned. Det mest kjente er opprøret som kulminerte i omfattende ødeleggelser og massakre i Hama i 1982. Opprørene hadde som uttalt mål å innføre et (sunni-)islamistisk styre, hvilket naturlig nok ikke hadde noen støtte blant de religiøse minoritetene eller sekulære sunnimuslimer. Frykten for å komme under et slikt styre var en svært viktig årsak til støtten Assad-regimet hadde blant minoritetene (Starr 2012).

1.1 Maktovertakelsen i 2024

Da det gamle regimet falt 8. desember 2024, overtok en koalisjon ledet av Hayat Tahrir al-Sham (HTS), makten. Denne gruppen springer direkte ut av al-Qaidas syriske avdeling, Nusra-fronten, og deres leder, nå president, Ahmad al-Sharaa, har bakgrunn fra Den Islamske Staten i Irak (Zeydan 2026). Sharaa brøt i 2016 forbindelsen til al-Qaida, men han og HTS forble en jihadistisk organisasjon, dog med en syrisk agenda snarere enn en global.

1.1.1 Redningsregjeringen

Da HTS overtok makten i landet, hadde de allerede bygget en 'proto-stat' i Idlib-provinsen, som hadde vært under deres kontroll i flere år. Der dannet HTS Den syriske redningsregjeringen (SSG; Syrian Salvation Government) i 2017 (Al-Jazeera 2024), en islamistisk konstruksjon, som utviklet seg i autoritær retning (Nassar 2020). Minoritetenes bekymring for deres fremtidige stilling i det syriske samfunnet etter maktovertakelsen henger nøye sammen med erfaringene de hadde fra å leve under SSG i flere år.

Jabal al-Summaq-området i Idlib-provinsen har en stor drusisk befolkning som ble utsatt for grove overgrep av Nusra-fronten, deres forlengelse HTS og allierte grupper. Menneskerettighetsorganisasjonen Syrians for Truth and Justice har grundig dokumentert tvangskonverteringer, kidnappinger, drap og konfiskasjoner av eiendommer (Khalifa 2022a).

Den samme organisasjonen har også dokumentert hvordan kristne i Idlib ble utsatt for mye av det samme som druserne. Svært mange kristne flyktet fra områdene da ISIS tok kontroll over deler av Idlib-provinsen i slutten av 2013. Da Nusra-fronten overtok kontrollen over provinsen i 2014, ble eiendommene til de kristne som hadde flyktet, konfiskert og distribuert til gruppens fremmedkrigere. En egen enhet, Kontoret for kristnes eiendommer, registrerte eiendommene og distribuerte dem videre. Bare hjemmene til eldre kristne som ikke rømte, ble spart. HTS lovet i 2018 å gi eiendommene tilbake til eierne, med det skjedde ikke. I tillegg ble det lagt sterke bånd på religionsutøvelse. I 2017 overtok HTS den eneste kirken i Idlib by, leide den ut og gjorde en del av den om til en undervisningsinstitusjon. Flere

kristne skal også ha blitt kidnappet av ukjente gjerningsmenn, som forlangte løsepenger for gislene (Khalifa 2022b).

2 Kristne syrere

Syrias kristne er ikke en homogen gruppe, hverken konfesjonelt eller etnisk, og er spredt over store deler av landet. Selv om tilværelsen for en assyrisk kristen i Jazeera-regionen, en armener eller maronitt i Aleppo eller en gresk-ortodoks i Damaskus eller Wadi al-Nasara, er det allikevel nok likhetstrekk til at det er mulig for oss å omtale dem som gruppe i dette notatet. Det vil uansett være individer, og kanskje mindre grupper, som ikke passer inn i det større bildet.

Det er vanskelig å anslå tallet på kristne i Syria, men antallet har definitivt minsket over flere tiår. Den første store emigrasjonsbølgen fant sted på 1950/60-tallet, den andre begynte på 1970-tallet og har fortsatt frem til i dag. Fra å utgjøre opp mot 15 % av befolkningen på begynnelsen av 1970-tallet, utgjør kristne i slutten av 2025 kanskje så lite som under 2 % (Syria TV 2025).

2.1 Kristne under Assad

I likhet med andre minoriteter, var det en utbredt oppfatning blant veldig mange kristne at Assad-regimet var langt å foretrekke fremfor et styre der islam har en mer fremtredende rolle. De forskjellige kristne konfesjonene hadde stor frihet i religiøse spørsmål og vektleggingen av det arabiske snarere enn det religiøse, appellerte generelt til de religiøse minoritetene.

2.1.1 Gresk-ortodokse

Dette er den største av de kristne konfesjonene, med hovedsete i Damaskus, der patriarkatet ligger i den gamle delen av byen. Det er gresk-ortodokse samfunn i det meste av landet, og de fleste store byer har en gresk-ortodoks befolkning. Et viktig sted for landets kristne, og spesielt de gresk-ortodokse, er Wadi al-Nasara, de kristnes dal, i Homs-provinsen. Her ligger en rekke historiske kirker og klostre, og dalen er et viktig utfluktsmål. Kirkens nåværende patriark kommer også herfra.

Patriarken har en viktig posisjon i kirken, religiøst, men også som den fremste representanten vis-a-vis myndighetene. Johanna X Yaziji, den nåværende patriarken, møtte ofte al-Assad. Det er imidlertid uklart i hvilken grad dette skyldtes faktisk støtte til hans politikk eller om det var en strategi for å beskytte de kristne og at han som religiøs leder ikke hadde så mye valg. Konsekvensene av å ta tydelig avstand fra diktatorene kunne ha blitt store både for patriarken selv og for landets største kristne gruppe.

2.1.2 Armenere

Armenerne er både en etnisk og religiøs minoritet. Flertallet er etterkommere av de overlevende fra folkemordet mot dem i 1915–16, men det har vært armenske samfunn i Syria lenge før dette. Armenerne som bodde i landet før folkemordet, er hovedsakelig katolske med arabisk som morsmål, mens de som kom etter folkemordet, overveldende er medlemmer av den armenske apostoliske kirken, et ortodokst kirkesamfunn med armensk som morsmål. Svært mange var bosatt i Aleppo, men også andre steder finnes armenske samfunn (OHCDA u.å.).

De fleste armenere, i likhet med andre minoriteter, hadde et positivt forhold til al-Assad-regimet. Samfunnet hadde stor frihet til å praktisere språk og religion, og som en etnisk minoritet uten separatistiske krav, ble de heller ikke sett på som en trussel (Pla 2024, s.7, 8).

2.1.3 Assyrere

Assyrere, iblant referert til som syrianere, kaldeere eller arameere, har mange likheter med armenerne. Betegnelsen assyrere, som vi bruke, omfatter både assyrere og folk som definerer seg selv som syrianere. Det er to distinkte kirkesamfunn, den assyriske kirken som bruker øst-syriansk (madnhaya) i liturgi og den syrianske, også referert til som jakobinske, som bruker vest-syriansk (serto). De er en etnisk og religiøs minoritet, og mange er etterkommere etter folkemordet mot slutten av det osmanske riket, som rammet både armenerne og assyrerne. De fleste assyrerne var og er bosatt i Hassakeh-distriktet, som har en kurdisk majoritetsbefolkning. Assyrerne har et eget språk, en arameisk dialekt, som også brukes i kirkens liturgi. En variant av dette er syrisk arameisk (syriac) (Hermiz u.å.).

Også når det gjelder forholdet til al-Assad-regimet, er det likheter med andre minoriteter; mange assyrere så på regimet som en garantist mot islamister, uten å nødvendigvis støtte det helhjertet (Isaac 2015).

2.1.4 Maronitter, romersk-katolske, gresk-katolske og protestanter

Disse mindre kirkesamfunnene skiller seg ikke så mye fra de konfesjonene som er beskrevet over. Unntaket kan være maronittene, der den overveldende majoriteten er bosatt i Libanon. Under årene med syrisk okkupasjon av Libanon fra 1990 til 2005, var den maronittiske patriarken en av svært få som stod opp mot okkupasjonen (Saghieh 2024).

2.2 Kristne etter maktovertakelsen

Selv om det er forskjeller også her, er det ikke tvil om at det store flertallet av kristne er svært bekymret for egen fremtid i Syria etter maktovertakelsen. Det har vært flere angrep mot kirker og andre steder der kristne møtes, og selv om det

ikke er personer direkte knyttet til de nye makthaverne som står bak, bidrar dette til usikkerhet. Er myndighetene i stand til og villige til å beskytte disse stedene? Ved flere anledninger kommer rapporter om at sikkerhetsstyrkene i beste fall ikke har grepet inn under angrep mot kristne eller andre minoriteter (Gavlak 2025).

I den mindre byen al-Suqaylabiyah i Hama-provinsen var det uroligheter i slutten av mars 2026. Fra offisielt hold ble det meldt at dette var en flyktig krangel mellom grupper av unge menn som eskalerte, før sikkerhetsstyrkene gjenopprettet ro. Imidlertid ble denne versjonen bestridt av lokale, som filmet det som skjedde og delte dette på sosiale medier. Her vises det tydelig at en gruppe på flere titalls yngre menn angriper butikker og kafeer, skyter i luften, begår hærverk og i ett tilfelle plyndrer en næringsvirksomhet mens en bil fra sikkerhetsstyrkene stod rett ved uten å intervenere. Dette voldsutbruddet skal ha vært resultatet av en episode der unge menn fra en sunni-muslimsk landsby i nærheten skal ha trakassert noen unge jenter fra byen og deretter blitt konfrontert av lokale ungdommer. De unge mennene fra nabolandsbyen skal deretter ha mobilisert ungdommer til et hevn-angrep (Syrian Observer 2026).

En kilde Landinfo intervjuet høsten 2025, uttrykte stor frykt for fremtiden til de kristne under det nye styret. Kilden sa at vedkommende personlig kjente til 15–20 tilfeller der kristne var blitt drept av personer i uniform fra GS (General Security), men visste ikke om dette var styrt ovenfra, om det var beordret eller iverksatt av lavere rangert personell eller om dette var personer som opptrådte i GS-uniformer uten å være en del av GS. Samme kilde delte samtidig Syrias kristne inn i to kategorier: de som prøvde å dra og de som dro. Den første gruppen er dem som ikke hadde midler eller mulighet til å dra. På spørsmål om vedkommende selv vil reise dersom det blir mulig, svarte vedkommende kontant: øyeblikkelig (Representant for stor syrisk bistandsorganisasjon, Homs 2025).

Handlinger som dette, og myndighetenes bagatellisering av dem, er med på å øke frykten for egen sikkerhet blant landets kristne. Påskefeiringer nedtones over hele landet, og i et kristent område av Damaskus holdt en solidaritetsdemonstrasjon med innbyggerne i Suqaylabiyah på å utvikle seg til en sekterisk konfrontasjon. Bare inngripen fra en biskop hindret dette (Syrian Observer 2026).

3 Alawier

Alawiene utgjør rundt 12 % av befolkningen (Kerr 2015). Det er, som med andre grupper, vanskelig å finne et helt presist tall. Alawiene var hovedsakelig konsentrert i kystområdene over byene Lattakia og Tartous, men i moderne tid er det store alawiske samfunn i Aleppo og Damaskus, og i byene Hama og Homs.

I likhet med andre grupper, er det store forskjeller mellom alawi-samfunnene, fra en høytstående statstjenestemann i Damaskus til en fattig bonde i en landsby i

fjellene. Historisk har stammeidentitet vært svært viktig, og forskjellige alawi-stammer sloss ofte seg imellom. Selv om stamme- og klansidentitet ikke lenger er viktig for mange alawier, er det stadig av betydning for en del (Goldsmith 2015 s. 146, 147). Alawiene har heller ingen fremtredende religiøse institusjoner, men har snarere tonet ned sin sekteriske tilknytning, slik at det å være alawi har vært mer en kulturell- og gruppeidentitet (Kerr 2015, s. 3).

På tross av at det selvsagt også innen denne gruppen er forskjeller, er det i denne sammenhengen mulig å omtale alawiene som én gruppe. Dette skyldes ikke minst at opponenter av Assad-regimet ser på dem som én, Assad-lojal gruppe.

3.1 Alawiene under Assad

Assad-familien er selv alawier, og mange av de høytstående personene i deres regime var alawier. I hærens ledelse, etterretningstjenestene og andre nøkkel-funksjoner var alawiene overrepresentert. Mange alawier støttet regimet av de samme grunnene som de andre minoritetene; det ble sett på som et bolverk mot radikal islamisme. Mange ble favorisert av Assad-regimet, men slett ikke alle. Stamme- og klanstilhørighet spilte stadig en rolle, og regimets elite var statistisk sett oftest fra Kalbiya- eller Haddadin-klanene (Goldsmith 2015, s. 147).

Imidlertid ble de av regimets opponenter sett på som trofaste tilhengere av regimet, og dermed også som fiender, utelukkende basert på sekterisk tilknytning. Langt fra alle alawier støttet helhjertet regimet, men det er mulig å argumentere for at de, som gruppe, var regimets gisler (Wieland 2015, s. 230).

3.2 Alawiene etter Assad

I kjølvannet av maktovertakelsen i desember 2024 vedtok de mye makthaverne et generelt amnesti for alle vernepliktige i den syriske hæren. Titusener leverte inn sine våpen og gjennomførte en individuell situasjonsavklaring. Bare i Lattakia og Tartous gjennomgikk henholdsvis 83 000 og 40 000 tidligere soldater denne prosessen (UN 2025a, s. 5). For mer om denne prosessen, se Landinfos temanotat om sikkerhetssituasjonen i landet (Landinfo 2025).

I tiden etter at Assad-regimet ble styrtet i desember 2024, gjennomførte de nye makthaverne en rekke aksjoner mot rester av det gamle regimet som ikke ville legge ned våpnene. Dette førte igjen til sammenstøt og uroligheter, og meldinger om plyndringer, drap og kidnappinger i Tartous, Lattakia, Homs og Hama-provinsene (UN 2025b, s. 6).

I begynnelsen av mars 2025 gikk væpnede menn til angrep på regjeringsstyrker i områder langs Middelhavskysten, der alawiene utgjør en stor del av befolkningen. Etter å ha operert som uorganiserte grupper, antas det at mange tidligere kommandanter som fortsatt var lojale til Assad, hadde samlet seg i den såkalte

Costal Shield Brigade. Sammen med andre grupper antas det at de utgjorde rundt 2000 personer (UN 2025b s.7)

Dette medførte omfattende represalier mot sivilbefolkningen i disse områdene, utelukkende basert på religiøs tilhørighet. Medlemmer av sikkerhetsstyrkene, militsmedlemmer og personer i sivil gikk i en rekke landsbyer fra hus til hus og spurte beboerne om de var alawier. Hus ble plyndret og rasert, og hele familier ble massakrert. En rapport fra Syrians for Truth and Justice, Human Rights Watch og Syrian Archive (2025, s. 1) fastslår at minst 1400 mennesker ble drept mellom 7. og 10. mars 2025. FN beskriver i deres rapport om hendelsene hvordan hatefulle ytringer mot alawiene ble spredt på sosiale medier (UN 2025b, s. 8).

Angrepene på alawiene har ikke stoppet etter massakrene i mars 2025. Disse tar forskjellige former, blant annet kidnappinger der ofrene i all hovedsak er alawi-kvinner som voldtas og mishandles. Flere har kommet seg unna og fortalt om hva som skjedde med dem, tross stigmaet det innebærer. Omfanget er ukjent, men flere grupper og organisasjoner har forsøkt å kartlegge det. Myndighetene avviser at dette skjer, og på en pressekonferanse i november 2025 sa innenriks-departementets talsmann Noural-Din al-Baba at bare én av 42 saker som var undersøkt av en offisiell myndighetskommisjon, var ekte. Ifølge ham var de 41 andre tilfellene ikke reelle og skyldes blant annet forsøk på å undergrave sikker-heten i landet (Zaccour 2025).

Et annet eksempel på overgrep mot alawier er det som skjedde i bydelen al-Sumaria i Damaskus. Her ble beboerne, i all hovedsak alawier, utsatt for en rekke forskjellige overgrep. Mange av beboerne har blitt tvunget til å forlate sine hjem, andre har flyktet. I flere av hendelsene har sikkerhetsstyrkene deltatt aktivt. Begrunnelsen for å tvinge innbyggerne bort, har vært at området har tilhørt andre tidligere, og at Assad-regimet eksproprierte det, selv om mange av beboerne kunne fremvise skjøter på eiendommene sine (STJ 2026).

Som følge av denne utviklingen, har tusener av alawier flyktet over grensen til Libanon (Colangelo-Bryan 2025). UNHCR rapporterte i september 2025 at 105 300 personer hadde flyktet fra Syria til Libanon i perioden fra 8. desember 2024 til 30. september 2025. Religiøs tilhørighet fremgår ikke (UNHCR 2025).

4 Drusere

Druserne, al-muwahhidun som gruppen selv kaller seg og som betyr enhets-bekjennere, utgjør rundt 3 % av befolkningen, i henhold til anslag. Det bor drusere forskjellige steder, med de utgjør et stort flertall i Sweida-provinsen i sør, på grensen til Jordan. Det bor også et betydelig antall drusere i bydelen Jaramana i Damaskus (Balanche 2026).

Som med de andre befolkningsgruppene i landet er heller ikke druserne en homogen gruppe, selv om identiteten som druser er svært fremtredende hos det store flertallet. Gjennom mange år med diktatur og uten andre politiske partier enn det styrende Baath-partiet, fikk det religiøse lederskapet en viktig betydning. Dette til tross for at flertallet av druserne ikke er innviet i de religiøse dogmene, disse kalles juhhal, mens 'uqqal er den innviede eliten (Britannica u.å.). Den eller de fremste åndelige lederne blant druserne, kalles shaykh al- 'aql, i Syria er den mest innflytelsesrike shaykh Hikmat al-Hijri (McLoughlin 2025).

4.1 Druserne under Assad

Frem til opprøret mot Assad brøt ut i 2011, var det vanskelig å skille druserne fra andre komponenter av samfunnet, men de har historisk vært nasjonalistiske og stolte av sine bidrag til landets historie. Lederen for nasjonalistbevegelsen mot mandatmakten Frankrike, Sultan al-Atrash, var druser. Druserne er klar over hvilken viktig plass de har i landets historie, tross at de ikke utgjør en stor gruppe. Også Assad gav dem relativt stor frihet til å styre Sweida-provinsen (McLoughlin 2025).

Da opprøret brøt ut i 2011, fikk islamistiske grupper raskt en fremtredende plass, noe som uroet druserne. Selv om det ikke nødvendigvis var bred støtte til Assad-regimet, anså man at det var å foretrekke fremfor disse gruppene. Et av utslagene av den relative autonomien regimet ga Sweida, var at vernepliktige fra provinsen avtjente verneplikten sin der, og det var i all hovedsak drusiske militser selv som ivaretok sikkerheten i provinsen (Balanche 2016).

4.2 Druserne etter Assad

Drusernes holdning til de nye makthaverne er preget av frykt for å bli redusert til en minoritet uten fulle rettigheter, og av erfaringene drusere i Idlib-provinsen hadde med Nusra-fronten og senere HTS som styrte provinsen. I 2015 ble minst 20 innbyggere i landsbyen Qalb Loze i Idlib-provinsen massakrert av en tunisisk kommandant i Nusra-fronten og krigere under hans kommando. Ledelsen for fronten tok avstand fra massakren, men det fikk ingen konsekvenser for gjerningsmennene. Rapporter om tvangskonverteringer, drap, ran, kidnappinger og andre overgrep mot den drusiske lokalbefolkningen var omfattende. SOHR, det syriske observatoriet for menneskerettigheter, dokumenterte over 50 bortføringer i området mellom januar og august 2022. HTS skal ha stått bak 23, ISIS 16, mens ukjente islamistgrupper stod bak 14 av dem (Khalifa 2022c).

I juli 2025 eskalerte situasjonen i Sweida-provinsen, bare få måneder etter massakrene på alawier i kystområdene. Den direkte bakgrunnen var en fabrikkert videosnutt der en drusisk sheikh fornærmer profeten Mohammad. Nærmest umiddelbart utløste dette protester og angrep på drusere i Jaramana i Damaskus, og i Sweida ble lokale beduiner mobilisert. Disse overfalt en konvoi med drusiske

krigere som var på vei for å støtte drusere som var angrepet i byen Sehnaya. Angrep og motangrep fulgte, og myndighetene bestemte seg for å sende styrker for å etablere ro og orden, men dette ledet til ytterligere maktbruk mot de lokale druserne (AlGhatrif 2025). Al-Hijri appellerte til omverdenen, inkludert Israel, om hjelp, og Israel bombet fremrykkende myndighetsstyrker.

FN har dokumentert omfattende overgrep i provinsen, og mer enn 1700 drepte og nesten 200 000 internt fordrevne i juli 2025 (UN 2026). Våren 2026 er situasjonen i provinsen fortsatt uavklart. Styrker lojale til al-Hijri, kontrollerer stort sett provinsen, som dermed er utenfor sentralmyndighetenes kontroll. Det er imidlertid kontakt mellom lokale styresmakter og myndighetene, og en fange-utveksling har funnet sted (Dalatey 2026).

5 Andre minoriteter

Ved siden av de overnevnte minoritetene er det noen få andre grupper som er svært få i antall.

5.1 Ismailier

Ismailiene er i stor grad konsentrert i og rundt byen Salamiya og Masyaf i Hama-provinsen, med mindre grupper i landsbyer i Tartous-provinsen. Gruppen utgjør mindre enn tre prosent av befolkningen, og levde før borgerkrigen i stor grad som andre syrere. De hadde stor religiøs frihet, og Agha Khan, deres øverste religiøse leder, hadde en langvarig tilstedeværelse gjennom Agha Khan-stiftelsen. Det lokale Ismaili-rådet har lenge vært et viktig bindeledd mellom lokalbefolkningen og sentralmyndighetene.

Under borgerkrigen ble regjeringsposisjoner i Salamiya og landsbyer rundt angrepet av både ISIS og Nusra-fronten. ISIS gjennomførte massakrer i to landsbyer i området, mens selve byen gjennom hele borgerkrigen var kontrollert av regjeringsstyrker.

Ismailiene har et mye bedre forhold til de nye makthaverne enn andre minoriteter, dette startet allerede før Damaskus ble tatt. De fremrykkende HTS-styrkene tok kontakt med Ismaili-rådet, og i samråd med lokale ismaili-organer gikk de fremrykkende styrkene inn i byen uten at det ble løsnet skudd. Bare noen få HTS-medlemmer ble igjen i byen og fortsatte samarbeidet med lokale myndigheter.

Dette samarbeidet har fortsatt og lokale ubevæpnede frivillige sørger i dag for vakthold ved viktige bygninger i byen. Det har vært mindre sammenstøt mellom medlemmer av de mye makthaverne og lokalbefolkningen, men begge parter har arbeidet for å løse konfliktene, og forholdet mellom de nye makthaverne og

ismailiene beskrives som 'tett'. Dette ser også ut til å omfatte landsbyer med ismailier i Tartous-området (Nair 2025).

5.2 Shiamuslimer

Syria har en liten shiamuslimsk minoritet, antallet er usikkert, men en kilde antar at de utgjør mindre enn én prosent av befolkningen. I Damaskus bor mange i området rundt Sayyida Zaynab-moskeen, en shiamuslimsk helligdom som ble svært viktig for den iranske tilstedeværelsen i landet under årene med borgerkrig. Helligdommen ble viktig allerede på 1980-tallet, da iranere ble nektet adgang til helligdommene i Irak (Messager 2025). Det finnes et par mindre, hovedsakelig shiamuslimske landsbyer i Idlib-distriktet, Foua og Kefraya, men disse ble evakuert i 2018 etter å ha vært beleiret av opposisjonsstyrker i flere år (Alsouria Net 2018). Også i Aleppo by er det et mindre innslag av shiamuslimer, og i landsbyene Nubl og al-Zahraa utenfor byen (Al-Istiqlal 2025). Den overveldende majoriteten av shiaene i Syria var lojale mot Iran og Assad, noe de ikke la skjul på (Fadil 2020; Alsouria Net 2018).

5.2.1 Shiamuslimene etter Assad

Denne gruppen hadde en privilegert posisjon, og mange tilsluttet seg Assad-lojale militser. Dette førte til at svært mange flyktet fra landet i forbindelse med maktovertakelsen, en del av dem til Libanon der Hizballah satte opp en leir for dem (Hayek 2026).

Noen shiaer har valgt å bli værende, og andre geistlige har representert samfunnet vis-a-vis myndighetene. Interimpresident al-Sharaa møtte i 2025 en delegasjon under ledelse av shaykh Adham al-Khatib, der han forsikret dem om at landets shiaer fritt skal kunne praktisere sine religiøse ritualer (Al-Istiqlal 2025).

6 Konklusjon

Det er hevet over enhver tvil at situasjonen for de religiøse minoritetene i Syria har blitt vanskeligere og til dels svært utfordrende etter at Assad-regimet ble styrtet 8. desember 2024. Mens landets alawier har blitt spesielt utsatt i denne perioden, har også andre grupper opplevd at livet i hjemlandet har blitt utrygt og utfordrende. En viktig grunn er myndighetenes manglende evne eller vilje til å ta dette alvorlig, og at man i mange tilfeller bortforklarer overgrep med at det er en (forståelig) hevn mot medlemmer av det tidligere regimet.

7 Referanser

Skriftlige kilder

Aldoughli, Rahaf (2022, 27. juni). Assad remakes Syrian faith to suit the regime's needs. *New Lines Magazine*. Tilgjengelig fra https://newlinesmag.com/argument/assad-remakes-syrian-faith-to-suit-the-regimes-needs/ [lastet ned 7. april 2026]

AlGhatrif, Majd (2025, 22. juli). Why the violence in my hometown, Swaida, goes beyond 'rivalry'. *Atlantic Council*. Tilgjengelig fra https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/why-the-violence-in-my-hometown-sweida-goes-beyond-rivalry/ [lastet ned 30. mars 2026]

Alsouria Net (2018, 19.juli). Residens of Kefraya and Foua express anger at being humiliated by Assad and Russia. *The Syrian Observer*. Tilgjengelig fra https://syrianobserver.com/foreign-actors/residents_kefraya_foua_express_anger_being_humiliated_assad_russia.html [lastet ned 27. februar 2026]

Balanche, Fabrice (2026, 20. oktober). The Druze and Assad: Strategic bedfellows. *The Washington Institute for Near East Policy*. Tilgjengelig fra https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/druze-and-assad-strategic-bedfellows [lastet ned 30. mars 2026]

Britannica (u.å.). 'Uqqal. *Britannica*. Tilgjengelig fra https://www.britannica.com/topic/uqqal [lastet ned 26. februar 2026]

Colango-Bryan, Joshua (2025, 3. november). The human cost of aid cuts: Syrians fleeing to Lebanon after the fall of Assad. *Human Rihgts First*. Tilgjengelig fra https://humanrightsfirst.org/library/the-human-cost-of-aid-cuts/ [lastet ned 31. mars 2026]

Dalatey, Feras (2026, 26. februar). Syrian government forces and Druze factions exchange prisoners in Sweida. *Reuters*. Tilgjengelig fra https://www.reuters.com/world/middle-east/syrian-government-forces-druze-factions-exchange-prisoners-sweida-2026-02-26/ [lastet ned 30. mars 2026]

Fadil, 'Ahad (2020, 20. mai) Yulaqqab bi-ayatillah..ma alldhi takhfihi iran bi-hadha al-dimashqi? [Han kalles ayatullah..hva er det Iran skjuler med denne Damaskus-boeren?] *Al-Arabiya*. Tilgjengelig fra https://shorturl.at/DxNYi [lastet ned 27. februar 2026]

Gavlak, Dale (2025, 11. november). Security for Syria's religious minorities is disasterous say religious freedom advocates. *The Catholic Weekly*. Tilgjengelig fra https://catholicweekly.com.au/attacks-on-christians-disastrous-in-syria/ [lastet ned 8. april 2026]

Goldsmith, L.T. (2015). Alawi diversity and Solidarity: From the Coas to the Interior.: Kerr, M. og Larkin, C. (Red.) *The Alawis of Syria; War, Faith and Politics in the Levant*. London: Hurst & Company, s. 147

Hayek, Caroline (2026, 6. februar). In a camp near Hermel, Syrian Shiites have become refugees. *L'Orient Today*. Tilgjengelig fra http://today.lorientlejour.com/article/1494122/in-a-camp-near-hermel-syrian-shiites-have-become-refugees.html [lastet ned 27. februar 2026]

Hermiz, Joseph (u.å.) Assyrian. *Britannica*. Tilgjengelig fra https://www.britannica.com/topic/Assyrian [lastet ned 8. april 2026]

Human Rights Watch, Syian Archive & Syrians for truth and Justice (2025, 23. september). *Are you Alawi? Identity-based killings during Syria's transition*. Human Rights Watch, Syian Archive & Syrians for truth and Justice. Tilgjengelig fra https://www.hrw.org/report/2025/09/23/are-you-alawi/identity-based-killings-during-syrias-transition [lastet ned 31. mars 2026]

Isaac, Mardean (2015, 20. desember). The Assyrians of Syria: History and prospects. *Syria Comment*. Tilgjengelig fra https://joshualandis.com/blog/the-assyrians-of-syria-history-and-prospets-by-mardean-isaac/ [lastet ned 25. februar 2026]

Al-Istiqlal (2025). Syria's Shia after Assad: Keeping ties with Iran or embracing the new government? *Al-Istiqlal*. Tilgjengelig fra https://www.alestiklal.net/en/article/syria-s-shia-after-assad-keeping-ties-with-iran-or-embracing-the-new-government [lastet ned 27. februar 2026]

Al-Jazeera (2024, 2. desember). Who are Hayat Tahrir al-Sham and the Syrian groups that took Aleppo? *Al-Jazeera*. Tilgjengelig fra https://www.aljazeera.com/news/2024/12/2/hayat-tahrir-al-sham-and-the-other-syrian-opposition-groups-in-aleppo [lastet ned 23. februar 2026]

Khalifa, Ninar (2022a, 24. november). Idlib's Druze complain of persecution; Testemonies sited killings, kidnappings and denial of rights on a sectarian basis. *Syrians for Truth and Justice*. Tilgjengelig fra https://stj-sy.org/en/idlibs-druze-complain-of-persecution/ [lastet ned 23. februar 2026]

Khalifa, Ninar (2022b, 27. desember). Idlib's Christians disenfranchised untill their church bells ring again. *Syrians for truth and Justice*. Tilgjengelig fra https://stj-sy.org/en/idlibs-christians-disenfranchised-until-their-church-bells-ring-again/ [lastet ned 23. februar 2026]

Khalifa, Ninar (2022c, 24. november). Idlib's Druze complain of persecution; Testemonies sited killings, kidnappings , and denial of rihgts on a sectarian basis. *Syrians for Truth and Justice*. Tilgjengelig fra https://stj-sy.org/en/idlibs-druze-complain-of-persecution/ [lastet ned 30. mars 2026]

Kerr, M. (2015). Introduction; For God, Syria and Bashar and nothing else? : Kerr, M. og Larkin C. (Red.) *The Alawis of Syria; War, Faith and Politics in the Levant*. London: Hurst & Company, s. 3

Kılınç, Ramazan (2024, 18. desember). Why Syria's reconstruction may depend on the faith of its minorities. *The Conversation*. Tilgjengelig fra https://theconversation.com/why-syrias-reconstruction-may-depend-on-the-fate-of-its-minorities-245913 [lastet ned 24. februar 2026]

Landinfo (2025, 18. desember) Syria: *Sikkerhetssituasjonen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra Syria-temanotat-Sikkerhetssituasjonen-18122025.pdf [lastet ned 8. april 2026]

Loft, Philip (2025, 11. desember). *Syria one year after Assad: Religious minorities*. UK parliament: House of commons library. Tilgjengelig fra https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-10429/ [lastet ned 18. februar 2026]

McLoughlin, Paul (2025, 16. april). The Sheikh al-Aql: How Suweida's kingmakers could decide Syria's future. *The New Arab*. Tilgjengelig fra https://www.newarab.com/analysis/sheikh-al-aql-suweidas-kingmakers-could-decide-syrias-future [lastet ned 26. februar 2026]

Messager, Armin (2025, 10. mars). Inside story: Syria's Shiites face uncertain fate in future dominated by Sunni Islamists. *Amwaj Media*. Tilgjengelig fra https://amwaj.media/en/article/syria-s-shiites-face-an-uncertain-fate-in-an-islamist-dominated-future [lastet ned 27. februar 2026]

Minority Rights Group (2025, januar). *Syria*. Minority Rights Group. Tilgjengelig fra https://minorityrights.org/country/syria/ [lastet ned 18. februar 2026]

Nassar, Alaa (2020, 25. januar). After two years of governing, HTS' "Salvation government"deepens misery in Idlib. *Syria Direct*. Tilgjengelig fra https://syriadirect.org/after-two-years-of-governing-hts-salvation-government-deepens-misery-in-idlib/ [lastet ned 23. februar 2026]

Nair, Anagha Subhash (2025, 2. oktober). How Syria's Ismaili community keeps a fragile peace. *Syria Direct*. Tilgjengelig fra https://syriadirect.org/how-syrias-ismaili-community-keeps-a-fragile-peace/ [lastet ned 27. februar 2026]

OHCDA, dvs. Office of the High Commisioner for Diaspora Affairs, Government of Armenia (u.å.) *Syria*. OCHDA. Tilgjengelig fra http://diaspora.gov.am/en/pages/51/syria [lastet ned 25. februar 2026]

Pla, Gabriel Garroum (2024, 18. februar). *Syrian Armenians amid civil war: Experiences, politics, tramsformation*. Istanbul/Qatar: Harmoon Center for Strategic Studies. Tilgjengelig fra https://www.harmoon.org/en/researches/syrian-armenians-amid-civil-war-experiences-politics-transformations/ [lastet ned 25. februar 2026]

Saghieh, Hazem (2024, 25. desember). Assad in Syria and Lebanon: Quarter of a Century of dictatorship and destruction. *Asharq Al-Awsat*. Tilgjengelig fra https://english.aawsat.com/features/5095045-assad-syria-and-lebanon-quarter-century-dictatorship-and-destruction [lastet ned 25. februar 2026]

Starr, Stephen (2012, 5. januar). *Those who fear change in Syria*. London: Hurst Publishers. Tilgjengelig fra https://www.hurstpublishers.com/those-who-fear-change-in-syria/ [lastet ned 7. april 2026]

Syria TV (2025, 17. november). The exodus of Syrian Christians: Between dissolution and endurance. *The Syrian Observer*. Tilgjengelig fra https://syrianobserver.com/society/the-exodus-of-syrian-christians-between-dissolution-and-endurance.html [lastet ned 24. februar 2026]

The Syrian Observer (2026, 30. mars) Violence in Suqaylabiyah raises fear of sectarian tension and weakening state authority. *The Syrian Observer*. Tilgjengelig fra https://syrianobserver.com/syrian-actors/violence-in-al-suqaylabiyah-raises-fears-of-sectarian-tension-and-weakening-state-authority.html [lastet ned 30. mars 2026]

STJ (2026, 19. februar). Forced evictions in the al-Sumaria neighborhood of Damascus: Disregard for property deeds and violations against Alawi families. *Syrians for Truth and Justice*. Tilgjengelig fra https://stj-sy.org/en/forced-evictions-in-the-al-sumaria-neighborhood-of-damascus-disregard-for-property-deeds-and-violations-against-alawite-families/ [lastet ned 8. april 2026]

The New Arab (2015, 17. juli) Assad makes rear public apperance to mark Eid. *The New Arab*. Tilgjengelig fra https://www.newarab.com/news/assad-makes-rare-public-appearance-mark-eid [lastet ned 19. februar 2026]

UNHCR (2025, 30. september). *Lebanon: Syrian returns & movements snapshot*. UNHCR. Tilgjengelig fra https://data.unhcr.org/en/documents/details/119199 [lastet ned 31. mars 2026]

United Nations (2025a, 19. mars). *Report of the independent international comision of inquiery of the Syrian Arab Republic*. United Nations Human Rihgts Council. Tilgjengelig fra https://docs.un.org/en/A/HRC/58/66 [lastet ned 31. mars 2026]

United Nations (2025b, 11. august). *Violations against civilians in Costal and Western Central Syria in January – March 2025*. United Nations Human Rights Council. Tilgjengelig fra https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/hrc/iici-syria/report-coi-syria-august2025 [lastet ned 31. mars 2026]

United Nations (2026, 27. mars). Syria: UN commision documents grave violations in July 2025 escalation in Sweida. United Nations; UN News. Tilgjengelig fra https://news.un.org/en/story/2026/03/1167210 [lastet ned 30. mars 2026]

Wieland, C. (2015) Alawis in the Syrian Opposition.: Kerr, M. og Larkin C. (Red.) *The Alawis of Syria; War, Faith and Politics in the Levant*. London: Hurst & Company, s. 230

Zaccour, Amélie (2025, 27. november). 'You Alawites were born to satisfy our pleasure': In Western Syria, the ordeal of kidnaped women. *L'Orient Le Jour*. Tilgjengelig fra https://today.lorientlejour.com/article/1486464/you-alawites-were-born-to-satisfy-our-pleasure-in-western-syria-the-ordeal-of-kidnapped-women.html [lastet ned 31. mars 2026] (Bak betalingsmur)

Zeydan, Adam (2026, 15. februar). Ahmed al-Sharaa. *Britannica*. Tilgjengelig fra https://www.britannica.com/biography/Ahmed-al-Sharaa [lastet ned 20. februar 2026]

Muntlige kilder

Representant for stor syrisk bistandsorganisasjon, møte Homs september 2025